

felelő vezetés mellett igen czélszerűnek s jó hatásúnak bizonyult. Ennek köszönik keletkezésüket — ugymond — sok esetben a kisbirtokosok által foganatosított erdősitések, helyesen keresztül vitt átérődések, legeltetés korlátozása stb., melyek jó eredményei nemcsak felette megkönnyítik ilyenmü határozatoknak a következő tárgyalásoknál való érvényesítését, de sokakat a jó példa önkéntes követésére is serkentenek.

(*T.*) **Nem lopás** a közbirtokos által közös erdőben eszközölt ilyenmü fajzás, mely az ennek gyakorlására megállapított feltételek megszegésével történt. Ilyen értelemben ítélt — mint ezt a „Centralblatt f. d. gesammte Forstwesen“-ben olvassuk — az osztrák cs. kir. legfőbb ítélő-, mint semmitőszék egy előfordult eset alkalmából, melyben a pilseni járásbíróóság a tettést egy fatörzsnek, a fajzási jog túllépésével történt levágása miatt a lopás vétségében bűnösnek mondotta ki s börtönre ítélte.

A végérvényes ítélet főkép azzal van indokolva, hogy a lopás esete csak ott foroghat fön, a hol „idegen“ tárgy“ eltulajdonításáról van szó. Ugyde minthogy a panaszlott azon osztatlan közös erdőnek, melyben a panasz tárgyát képező cselekményt elkövette, egyik rész-birtokosa, a fennálló törvényben foglalt jogi elvek szerint pedig a közös birtok ugy egészben, mint egyes részeiben egyidejüleg osztatlanul s egyenlő jogosultsággal valamennyi közös birtokos tulajdonát képezi s azok egyikével szemben sem tekinthető idegen tárgynak: ilyet panaszlottra nézve az általa levágott fatörzs sem képezhet, így tehát őt a lopás elkövetésének vádja sem terhelheti, miért ez alól fel is mentetett.

Egyesületi közlemények.

(*Az Országos Erdészeti Egyesület 1884. évi juliushó 28-án tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.*)

Jelen voltak: Tisza Lajos elnök ő exja, Bedő Albert első alelnök, Balás Vincze, Eleőd Jósa, Illés Nándor, Luczenbacher Pál, Rónai Antal, Rutska Tivadar, Vanke Sándor választmányi tagok és Horváth Sándor titkár.

Elnök ő exja az ülést megnyitván a titkár jelenti, hogy Kallina Károly választmányi tag hirtelen megbetegedés következtében nem vehet részt az ülésen.

I. A titkár a pénztár állásáról a következő jelentést terjeszti elő.

Egyesületünk összes bevétele f. évi januárhó 1-től a mai napig 19.123 frt 18 kr,
 kiadása ugyanezen idő alatt 16.575 „ 16 krt
 tett ki, jelenlegi pénztári készlete tehát . 2.548 frt 02 kr,
 mely összegből 2000 frt a budapesti egyesült fővárosi takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve, 548 frt 02 kr pedig az egyesület kézipénztárában őriztetik.

Az előbb kimutatott 19.123 frt 18 kr összes bevételből 569 frt 28 kr mult évi pénztári maradékot képez, 2.444 frt 90 kr alapítványi tőketörlesztésre, 341 frt 16 kr a W á g n e r alapítványra és 931 frt 53 kr a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segély alapja javára folyt be. Ez évi rendes bevételeink tehát, a most említett összegek levonása után összesen 14.836 frt 31 krt tesznek ki.

Viszont a kiadásokból 11.727 frt 40 kr oly összegnek tekintendő, mely részben az általános, részben pedig a W a g n e r Károly és a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segély alapját képező alapítványi vagyonhoz csatoltatott s mint ilyen értékpapírok vásárlására fordított. A tulajdonképeni tényleges kiadások tehát a mai napig összesen csak 4847 frt 76 krt tesznek ki.

A kimutatott 2.548 frt 02 kr pénztári maradványon kívül szintén az egyesületi pénztár kincsfiókjában őriztetik, továbbá egy 1100 frtról és egy 1000 frtról szóló takarékpénztári könyvecske is, melyek közül az elsővel a D e á k Ferencz alapítvány 1882. és 1883-ik évi még ki nem adott pályadíja, a másikkal pedig azon 1000 frt helyezettett el gyümölcsözőleg, melyet a mult évi közgyűlés az erdészeti műszótár költségeire megszavazott.

Tudomásul vétetett.

II. Elnök ő exja bemutatja Pécs szab. kir. városnak hozzá intézett átiratát, melyben felkéri az egyesületet, hogy ez évi közgyűlését folyó évi szeptemberhó közepe táján Pécs városában és környékén tartsa meg.

A válaszmány Pécs városának az erdészet iránti érdeklődésről tanuskodó meleghangu meghívását köszönettel elfogadván, a közgyűlés idejét folyó évi szeptemberhó 15., 16. és 17-ik napjaira tüzi ki, megállapítván egyidejűleg Pécs város nagyérdemű polgármesterének előzetes javaslata alapján a közgyűlés tárgysorozatát és napirendjét is, mely az „Erdészeti Lapok“ július havi füzetében megjelenő meghívóban fog az egyesület tagjával közöltetni.

E tárgysorozatban a megvitatandó kérdések közé a válaszmány a következő szakkérdéseket vette fel:

1. Az elnökség javaslatára:

I. „A helyi erdőgazdasági viszonyok ismertetése és az ezek érdekében netalán szükséges teendők megjelölése.“

2. Fekete Lajos m. kir. erdőtanácsosnak még a máramarosi közgyűlésen elfogadott indítványa alapján:

II. „Megfelel-e a selmeczi m. kir. erdőakadémia mostani szervezete a magyar erdészet jelenlegi igényeinek? S ha nem, minő átalakuláson kellene annak keresztül mennie, hogy feladatát az erdőgazdaság és a szaktudomány követelményeinek megfelelő eredménnyel teljesíthesse?“

3. Tomcsányi Gusztáv m. k. erdőmérnök kérelmére:

III. „Minő okoknak tulajdonítható, hogy hazánkban a szelid gesztenye (*Castanea vesca*) elterjedése annyira korlátolt, jöllehet fája és gyümölcse igen értékes?“

„Kivánatos-e, hogy hazánkban ezen fanem megtelepítésére nagyobb súlyt helyezzen az erdészet, s ha igen, mely vidékek lennének e célra kiválóan alkalmasak?“

„Mily termőhelyen és minő módon volna az erdősités nagyban, gyakorlati eredménnyel eszközölhető és minő czélok és elvek szerint kellene a gesztenyéseket kezelni, hogy gazdasági eredményük ugy a fát fogyasztó közönség, mint az erdőbirtokos igényeit kielégítsék?“

Ezen három elfogadott kérdésen kívül Dr. Dietz Sándor is jelentett be egy kérdést, eleinte vállalkozván arra, hogy annak megvitatását a közgyűlésen bevezeti, később azonban körülményeinél fogva ezen szándékától elállván.

Dr. Dietz kérdése a következő:

„Szükséges-e hazánk jelen erdőszeti viszonyai között a külföldi fák meghonosítása, avagy lehet más módon is segíteni a műfa-szükséglet kielégítésén? — Ha igen, minő szempontok legyenek irányadók a honosításnál s mily módon viendő az keresztül?“

A választmány e kérdést is időszerűnek találta, miután azonban a fennebbi három kérdés ezuttal a rendelkezésre álló időt előre láthatólag teljesen igénybe fogja venni, tárgyalását az 1885-ik évben Budapesten a kiállítással kapcsolatban megtartandó közgyűlésre halasztotta el.

III. A titkár előterjeszti a Bróz Alajos alapító tag által díjmentesen felajánlt bányarészek elfogadása tárgyában véleményadással megbízott háromtagu bizottságnak következő jelentését:

Tekintetes választmány!

Az Országos Erdészeti Egyesület mult évi decemberhó 23-án tartott választmányi ülésén nyert megbízatás alapján van szerencsénk a Brosz Alajos által egyesületünknek díjmentesen felajánlott bányarészek elfogadása ügyében a következő javaslatot tenni.

A Brosz által Sztanizsa községe határán feltárt bányaterület kőzetei s illetve ércz telepei nem tartalmaznak finom érczot oly mennyiségben, hogy a megnyitandó bányához vérmes reményeket kötni lehessen, s nevezetesen a selmeczi m. kir. akadémiának ez ügyre vonatkozó nyilatkozata szerint a Brosz által beküldött érczok

értéke majdnem semmisnek mondható, mindazonáltal figyelembe véve azon körülményt, hogy az ércztelep finom ércz tartalma a legnagyobb változásoknak van alávetve, s hogy nincs kizárva annak lehetősége, hogy a bányateleplek mélyebb feltárása után aranyban és ezüstben gazdag érczek is lesznek feltalálhatók, az alulirt bizottság az ez ideig feltárt bányaterület ércztelepeinek szegénységét nem tarthatja elegendő indoknak arra nézve, hogy a Brosz által szívesen felajánlt bányarészek elfogadása elutasitassék.

Az ügy azon részére nézve, hogy a bányarészeknek elfogadása által minő terhek merülhetnek fel az egyesületre nézve, van szerencsénk véleményünket a következőkben kifejtetni :

A fennálló bányatörvény szerint a kutatási engedélyt nyert vállalkozó vagy részvénytársaság fel van jogosítva arra, hogy a kutatási engedély részvényeiből bizonyos számú szabad részeket ajándékozhasson, s illetve az ezen részek után eső jövedelmekről mások javára lemondhasson. A részvényeket s illetve a szabad részeket terhelő kiadásokat pedig a vállalkozó maga s illetve a társaság többi tagja tartozik viselni, úgy hogy a szabad részesek a jogokon kívül semminemű terhet viselni nem tartoznak, s csupán a jövedelemnek megosztásában vesznek részt.

Azon esetben tehát, ha Brosz Alajos ily szabad részek (freie Kuxe) elfogadását ajánlotta fel, melyek elfogadásával sem most, sem a jövőben kiadások egybekötve nem lesznek, az alulirt bizottságnak nincs aggodalma arra nézve, hogy a tett ajánlat köszönettel elfogadtassék, s hogy idővel, ha Brosz s illetve a társulat a tervezett Béla és Alajos bányára nézve a bányaadományozási okmányt megfogja szerezni, a felajánlott öt egész szabad rész az Országos Erdészeti Egyesület javára bekebeleztessék.

Ellenkező esetben azonban, ha az ajánlat csak a részek díjmentes átengedésére vonatkozik, s ha az egyesület a bányaművelési s illetve valamennyi kezelési és üzemi kiadások viselése alól fel nem mentetik, a bizottság a részek elfogadását nem javasolja és pedig azért, mivel a bemutatott érczek ércztartalmáról biztos jövedelmekre következtetést vonni nem lehet, s mivel az egyesületnek nem lehet azon hivatása, hogy vagyonát bizonytalan üzletekbe fektesse.

Végül bátorkodunk megjegyezni, hogy Brosz Alajos, s illetve az ajánlatban említett társaság a bánya-adományozási okmányt még nem szerezte meg, s hogy ennél fogva mindaddig, míg a bányaművelési jog megszerelve s a bányatársulat az adomány levél értelmében megalakulva nem leendő, a felajánlott öt szabad rész csak a bányakutatási engedélyre terjed ki, s illetve, hogy az egyesület egyelőre csak szabad kutatási jogot bíró oly engedményesnek lesz tekinthető, mely a szabad kutatást terhelő kiadásokhoz hozzájárulni nem tartozik.

Budapest, 1884. évi juliushó 27.

Eleőd Jóna.

Hoffmann Sándor.

Rutska Tivadar.

E vélemény alapján az igazgató-választmány kimondja, hogy az egyesület Bróz ajánlatát, abban az esetben, ha az erre vonatkozó ajándékozási okmányban említett szabad kutatási részek alatt a bizottság véleményében említett, semmiféle kiadással össze nem kötött szabad részek (freie Kuxe) értendők, köszönettel elfogadja.

Ezen határozat értelmében tehát Bróz Alajos fel fog kéretni, hogy a múlt évi december 23-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyvében közölt ajándékozási okmány helyett a fennebbi értelemben kiállított s a törvényes követelményeknek megfelelő okmányt küldjön be az egyesületnek.

IV. A titkár előterjeszti báró Kemény Gábor közmunka- és közlekedési miniszter ő nagyméltóságának egyesületi elnök ur ő nagyméltóságához intézett 772. számú átiratát, melyben tudatja, hogy a közlekedésügyi tanács tagjai közé az egyesület részéről is két tag választandó.

A választmány ezuttal is köszönetét fejezvé ki az egyesület iránt tanusított figyelemért, a közlekedésügyi tanácsstagjainál Bedő Albert egyesületi első alelnök urat és Rónai Antal választmányi tag urat választja meg.

V. A folyó ügyek között a titkár mindenekelőtt jelenti, hogy a múlt választmányi ülés határozatához képest gróf Széchényi Pál földmívelési miniszter urhoz az állami erdők eladásából befolyó pénzek felhasználásáról szóló törvény létrejötte alkalmából köszönő felirat intéztetett.

Jelenti továbbá, hogy az alkotmány-utczai telek megszerzése ügyében Budapest főváros tanácsa 28.921. szám alatt a következő jegyzőkönyvi értesítést közölte egyesületünkkel:

A középítési bizottmány jelentése az Országos Erdészeti Egyesületnek egy városi telek átengedése iránti kérvényére.

H a t á r o z a t.

28.921. szám. A középítési bizottmány ezen jelentése szerint az állandó új országház építése következtében, a környék bekövetkezendő szabályozásának kérdése ugyan még hivatalos tárgyalás alá nem vétetett, de constatáltatik, hogy az új országház építése által az építési telek környékének szabályozása módosítás alá esik, s ezek közt az alkotmány-utczának ép azon oldalon, a hol az Országos Erdészeti Egyesület által kért telek fekszik, 14 öltre leendő kiszélesítése vétetett tervbe, minek folytán az 1030. hr. számú telekből hat öl szélességű szalag levágandó lévén, e telek mintegy 110 □ öllel kisebb területű leendő, s ekként e telek a szabályozás által jelentékeny módon érintetvén, az építési engedély kiadása, illetőleg a tervek elkészítése előtt a szabályozás kérdésének eldöntése bevárando lesz.

Mint hogy pedig az egyesületi titkár nyilatkozata szerint e kért telek is így valószínűleg megfelelő az egyesület céljainak, s az egyesület feltett szándéka, e telken oly épületet és közhasznú intézetet létesíteni, mely a czélszerűségi tekinteteken kívül a főváros építészeti követelményeinek is megfelelően s külsőleg is felruházva legyen azon kellékekkel, melyekkel egy nyilvános középületnek birtania kell, a középítési bizottmány azon inteniójával, melyszerint kívánatos, hogy az új országház környékén monumentalis, vagy legalább a domináló épülethez illő (külső kiállításukban kedvező hatást gyakorló) keresettebb izlésű épületek épüljenek, megegyezik; a tanács úgy ezen szempontból, valamint a létesítendő épületnek közhasznú rendeltetése tekintetéből maga részéről is ohajtván annak létrejöttét, a közgyűlésnél támogatni s ahhoz az alkalmat lehetőleg megadni kívánván, a tárgyat oly felhívással adja ki Kada Mihály alpolgármester ur kezéhez a pénzügyi gazdasági bizottmánynak, hogy ezen teleknek a fenti közhasznú célra mily méltányos áron s feltételek mellett való átengedése iránt tegyen javaslatot a tanácsnak.

Miről az Országos Erdészeti Egyesület elnöke Nagyméltóságú Tisza Lajos gróf ur kezéhez s a pénzügyi gazdasági bizottmány felzeten értesítettnek.

Budapest főváros tanácsának 1884. évi június 5-én tartott üléséből.

Kamermayer Károly,
polgármester.

A választmány ezen kedvező értesítést örömmel vette tudomásul.

VI. Olvastatik Lenhárd Antal egyesületi tag folya-
modványa, melyben annak megemlítése után, hogy bár a sel-

mecezi akadémiát mint rendkívüli hallgató teljesen elvégezte, az államvizsga letételére a fennálló szabályok értelmében azon okból, mert érettségi bizonyítvánnyal nem bír, még sem nyerhet engedélyt: kérést intéz a választmányhoz, hogy befolyásával kieszközölni kegyeskednék, miszerint felsőbb helyen részére a vizsga letétel kivételesen az érettségi bizonyítvány előmutatása nélkül is megengedtetnék.

A választmány tekintettel arra, hogy az érettségi vizsga letételének kötelezettsége az erdészeti államvizsgákra vonatkozó szabályzatban világosan ki van mondva s hogy erről folyamodónak még az akadémiai tanulmányok megkezdése idejében tudomással kellett birnia, Lenhárd érdekében, bár helyzetét maga is kedvezőtlennek látja, nem tartja indokoltnak lépéseket tenni. Ezen eset alkalmából azouban kijelenti, miszerint kívánatosnak tartaná, ha a selmeczi akadémia igazgatósága azon hallgatókat, kik érettségi bizonyítvánnyal nem bírnak, már a felvétel alkalmával külön-külön is figyelmeztetné arra, hogy a fennálló törvények és rendeletek értelmében ezen okmány megszerzése nélkül államvizsgára nem bocsáttatnak s illetőleg arra, hogy az állami felügyelet alá tartozó erdőknél tisztí minőségben alkalmaztassanak, nem számíthatnak. Ennek elrendelése érdekében tehát a földmívelési ministeriumhoz felirat fog intéztetni.

VII. A mult évi közgyűlés határozata folytán az állami erdőtisztek helyzetének javítása érdekében teendő intézkedések előkészítésére kiküldött 7 tagu bizottság munkálatával nem készülhetvén el ezen ügy a választmány által a f. évi közgyűlés után fog tárgyalatni. Időnyerés céljából azonban a közgyűlés fel fog kéretni, hogy annak idejében czélszerűeknek talált lépések megtételére közvetlenül a választmányt hatalmazza fel.

VIII. A titkár jelenti, hogy a mult évi választmányi ülés óta az egyesület értékpapir készletéből 2.200 frt névértékű

5⁰/₀-os magyar földhitelezési záloglevél kisorsoltatott s hogy ennek folytán esedékessé vált összegből és az alaptőke készpénzkészletéből 9.000 frt névértékű 4¹/₂⁰/₀-os földhitelezési záloglevél vásároltatott.

Jelenti továbbá, hogy a múlt választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek:

a) készpénz alapítványának 100 frtről 150 frtra való kiegészítése végett befizetett Szájbély Norbert második és utolsó részletkép 25 forintot;

b) kötvényben tett alapítványaik törlesztésére befizettek: Girtler Lajos 13 frtot, Wagner Gusztáv 160 frtot, Balás Vincze 50 frtot, Früstök István 21 frtot és Kossányi Róbert 40 frtot;

c) a Wagner Károly alapítványra adományoztak: Marián Athanáz (Földes János alapító tag utján) 20 frtot;

d) a magyar erdőtiszték és erdészeti altiszték segélyalapja javára adományoztak: Bikkal Nándor 500 frtot, Rejtő Adolf 5 frtot.

Az adományok köszönettel fogadtatnak.

IX. A következő új tagok vétetnek fel:

a) alapítóknak: Kovács Gábor erdőakadémiai hallgató 160 frt alapítvánnyal kötvényben, ajánlja Kovács Géza; Molnár Károly m. kir. erdőgyakornok 160 frt alapítvánnyal kötvényben, ajánlja Girsik János; Molcsányi Gábor m. kir. erdész 150 frt alapítvánnyal készpénzben, ajánlja a titkár; Korbuly Gergely fakereskedő 150 frt alapítvánnyal készpénzben, ajánlja Győry Géza. Utóbbi az alapított 150 frtot ugyan nem küldte be, de egy nyilatkozatban kötelezte magát, hogy a felvételtől szóló értesítés kézhez vétele után a felajánlott összeget haladéktalanul befizeti az egyesület pénztárába;

b) rendes tagokul: Ormai Kálmán és Juhász László m. kir. műszaki díjnokok, ajánlja Szepesy Gusztáv; Donáth Károly uradalmi erdőgyakornok, ajánlja Szepesy Gusztáv; Schmidt Román urad. erdész, ajánlja a titkár; Jenny Bertalan káptalani uradalmi erdész, ajánlja Jáczy Károly; Azor Alajos m. kir. erdőőr, ajánlja Gáspár Béla; Plech József m. kir. erdészeti műszaki díjnok, ajánlja Dercsényi Kálmán; Fischl Ferencz uradalmi főerdész, ajánlja Havas Ágoston.

X. A jegyzőkönyv hitelesítésére Bedő Albert első alelnök és Luczenbacher Pál választmányi tag urak kéretnek fel.

K. m. f.

Hitelesítésül:

Bedő Albert,
első alelnök.
Luczenbacher Pál,
választ. tag.

Tisza Lajos,
elnök.
Horváth Sándor,
titkár.

A f a p i a c z r ó l .

B u d a p e s t , 1884. augusztushó 22-én.

(B.) Ámbár mult havi tudósításunkban némi reményt tápláltunk az iránt, hogy a kedvezőtlen fordulatot vett piac viszonyok az aratás végeztével javulni fognak, mindazáltal a bekövetkezett árhanyatlás, a fokozatosan sülyedő gabnaárak nyomása alatt most is tart. Eddigelé az árcsökkenés különösen a fenyő szelvényáraknál tapasztalható, mi annak is tulajdonítható részben, hogy az első magyar gácshoni vasut mentén e választékból nagyobb készletek hevernek, melyeket utazó ügynökök a határszélen levő lupkovi vasut állomáson átadva, mérsékelt 10 — 10¹/₂ frtnyi köbméterenkénti áron kínálnak, azonban a kétes helyzet nyomása alatt vevőre nem találhatnak.